

L'ESQUEVELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ: ARAGÓ 290
TELÉFON 23994

ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DEL MIG, 17
TELÉFON 19937

BIBLIOTECA
MUSEU DE LA CIUTAT DE BARCELONA
C/ DE LA TORRATXA, 17
08002 BARCELONA

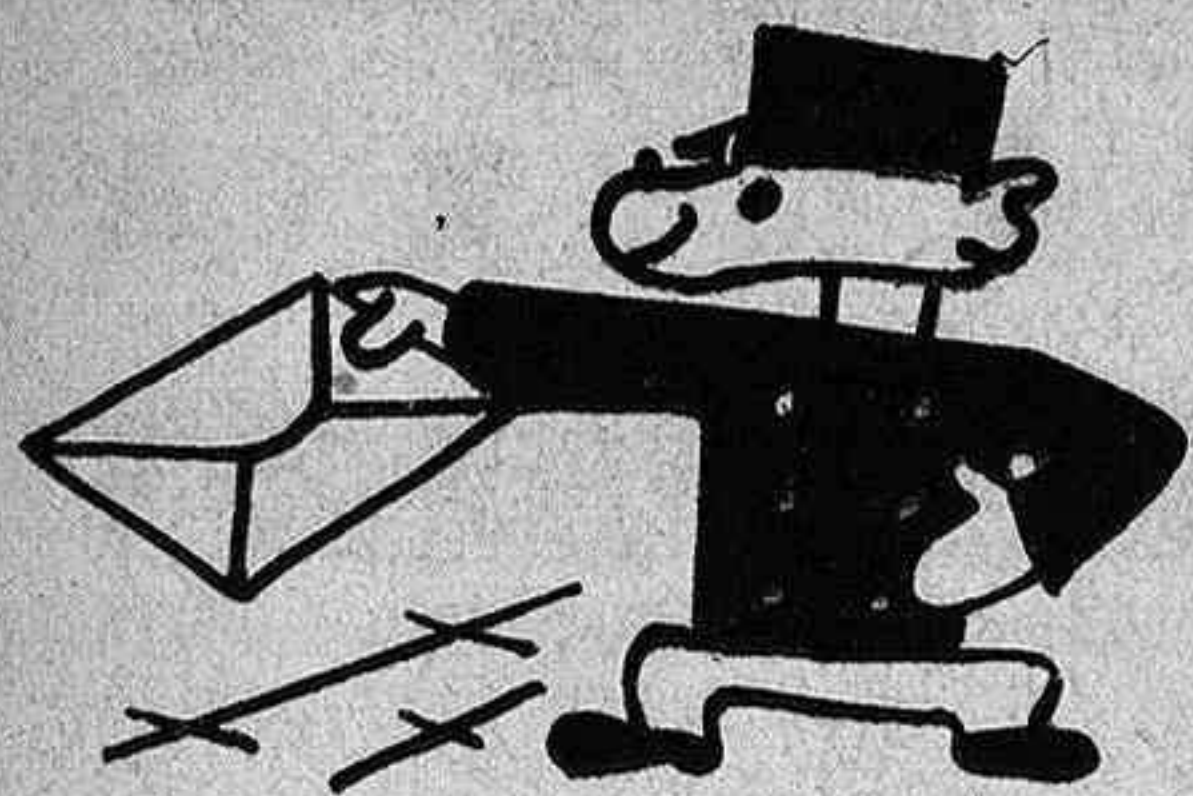
TRENTA CÈNTIMS

Hitler — Vaig bé per anar a Londres?
Mussolini — Mira com vaig jo, i vinc d'allí!

aepresa

E S Q U E L L O T S

SE US CONVIDA!

Hem rebut aquesta tarja de convit, que volem compartir amb vostès, segurs que ens ho agrairan:

«SE US CONVIDA

a la Conferència que el publicista **En Domènec Latorre i Soler**, donarà el vinent dissabte, dia 19 de març, a dos quarts de set del vespre, en el local de «Patria Nova», Joventut d'Esquerra Nacionalista Radical, carrer de Bonavista, 39, amb motiu de l'aniversari de la desaparició del patriota anònim **Rafael Mercató i Sanesteve**, sota el tema:

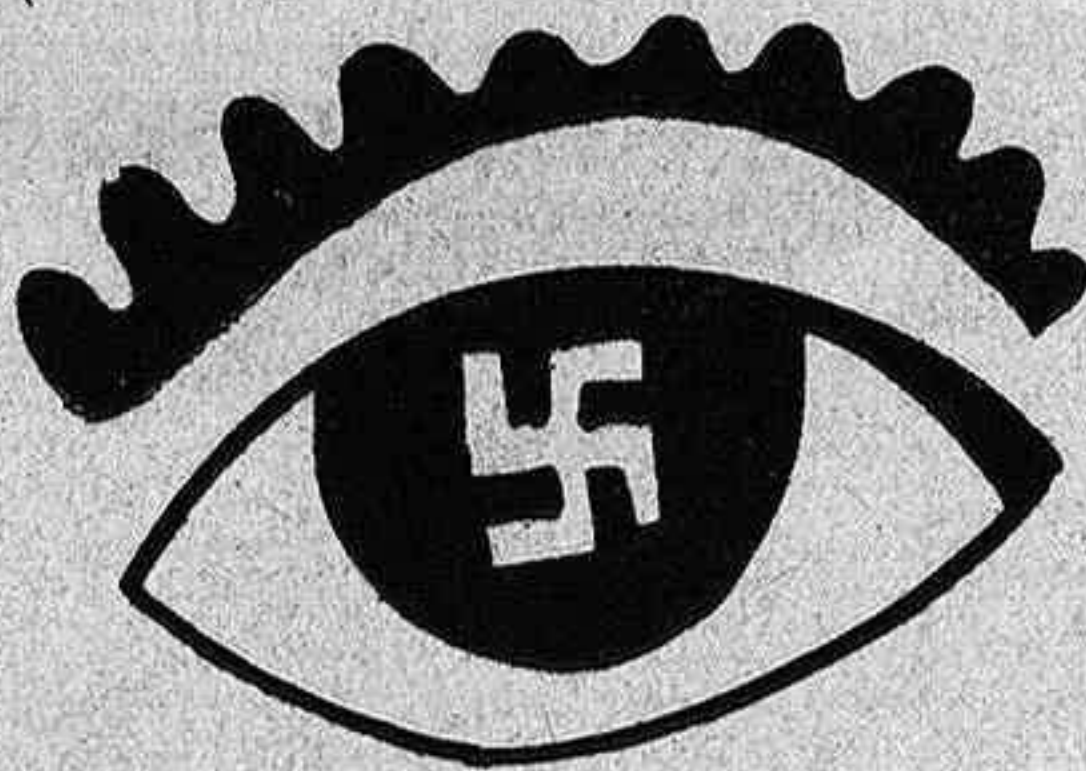
19 de març, trista data.—Els poetes, els periodistes, els editors i les publicacions catalanes enyoren el protector anònim.—L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, la Unió Democràtica de Catalunya, la Casa d'Assistència Francesc Macià, Hospitals de Catalunya i altres, enyoren el català de cor.—Els obrers de les Refineries de Tortosa i de

Sant Lluís enyoren el «burgès» de sentiments nobles.—Morató desaparegué potser per tenir fe en Jesús, per estimar a Macià i a Catalunya?—Catalunya plora.

Barcelona, 10 de març del 1938.—224 de N. E.»

Nosaltres no volem afegir comentari, que per altra banda no necessita aquest insòlit convit de l'enyorament, però sí que voldríem fer remarcar una sospita que no ens deixaria dormir.

¿No heu pensat que potser el patriota «anònim» (?) Morató, desaparegué de la N. E. (Nostra Era) fugint dels ases?

PARODIANT

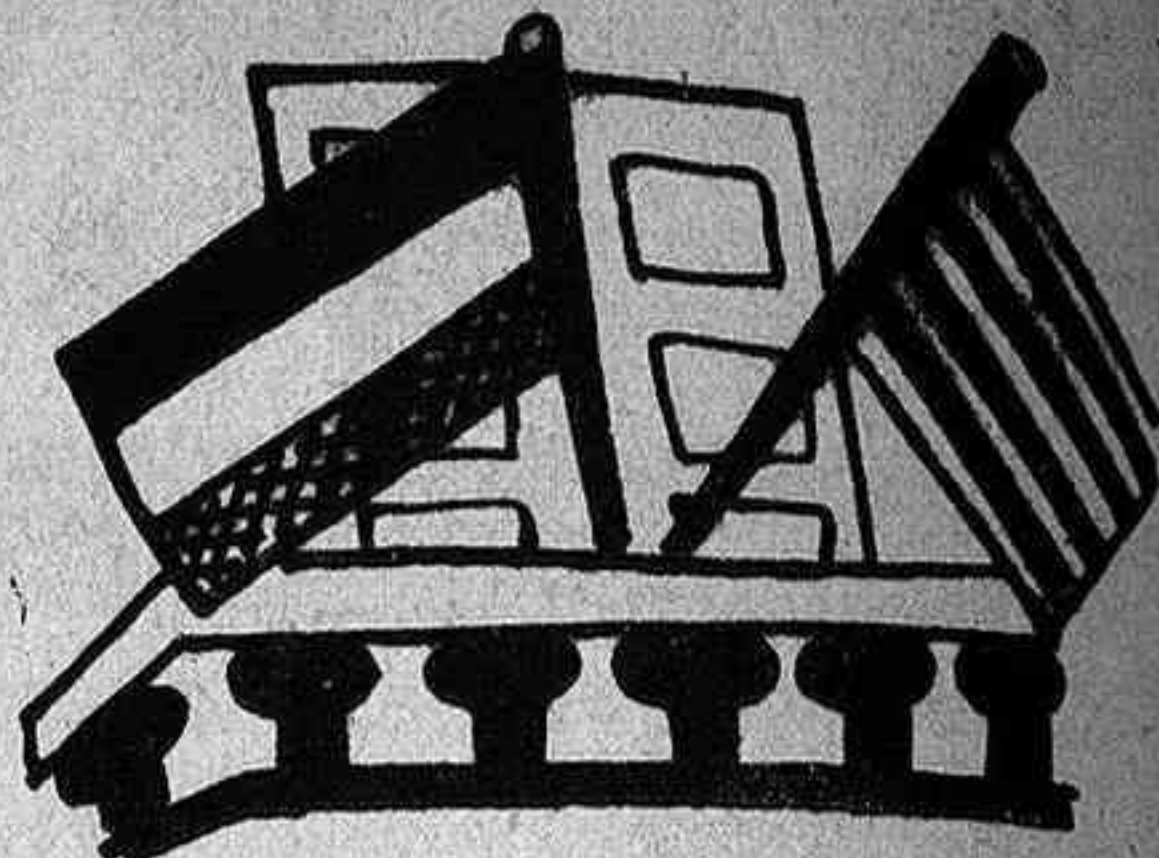
L'altre dia féu la policia una ràtzia, bastant productiva de desertors, que foren retinguts preventivament al Cinema Astòria.

Algú, comentant el fet, parodiava un acudit famós, dient:

—De covards no se n'havia parlat mai a l'Astòria.

—Veus? Aquí abans hi havia cua de tabac.

LA LLEI DEL MINIM ESFORÇ

Molts dels nostres lectors, si no tots, es preguntaran el per què de la passivitat de les democràcies europees i de l'obrerisme internacional davant del nostre cas, convençuts com estan, les democràcies i l'obrerisme, a més dels nostres lectors, que nosaltres lluitem per defensar-los. Però és que hi ha una llei universal de comoditat o del mínim esforç que és molt difícil i sobretot molt molest de trencar.

Quan l'any 1930 es conspirava per a implantar la República, es celebraven reunions a Madrid, a Barcelona, a València, allí on calla. En una que es va celebrar a la nostra ciutat hi va assistir, entre altres, el senyor Sánchez Guerra, i es parlava del paper que hauria de fer Catalunya en la Revolució que es preparava, quan Don José va dir:

—No; Catalunya més val que esperi a que esclati el moviment; si prenguéss la iniciativa, a la resta d'Espanya es faria impopular, perquè tot seguit dirien que és un moviment separatista.

En el silenci que seguí a aquesta observació, es va sentir algú que es fregava les mans. Era un delegat de Catalunya, satisfet de no haver d'anar al davant dels esdeveniments.

I no obstant, a Catalunya fou on primer es proclamà la República!

El "Pas de Calé"!

A París s'han reunit els ministres i les altres autoritats interessades en la defensa passiva de la ciutat contra els atacs aeris. Els il·lusos han acordat construir refugis i repartir caretes contra els gasos als parisencs.

Quan Mr. Chamberlain ho ha sabut, ha restat un xic sorprès. Aquests francesos —s'ha dit— no curaran mai. A Anglaterra inventarem, si cal, un procediment de defensa molt més pràctic. Per exemple, un Anschluss anglès, que agregués les Illes britàniques a les nacions alemanya o italiana.

¿Com voleu, aleshores, que aquests dos Estats ataquin pels aires un país que els pertany? ¿Com voleu que atemptin d'una manera tan directa contra els seus interessos?

Lord Perth, encarregat de trametre aquesta proposició a Ciano, se sent molt optimista. Mussolini està ja cercant algun incident fronterer amb Anglaterra. Primerament cal, naturalment, crear una frontera anglo-italiana. El camí és, després d'apropiar-se d'Espanya, apropiat-se de França. Aleshores, l'Anschluss amb Anglaterra seria joc de poques taules. Tot seria qüestió del Pas de Calais.

«Pas de Calé»; aquest és el problema italià, que pot solucionar, si vol, Mr. Chamberlain.

EDITORIAL

Els providencialsistes

Ara surten, com si fossin bolets, els ultra providencialsistes, aquells que res no porten dins i tot esperen que els vingui de fora.

De dalt, de baix o dels costats, de tot arreu menys de dins d'ells mateixos, de la suposada consistència de llurs migrades conviccions o de llurs estímuls simulats de farsants covards de la valentia.

Són aquells que tenint la guerra lluny, han fet la guerra, lluny de la guerra.

Vostès ja ens entenen.

Són els xerraires i els inconformistes, els panacelistes, que troben totes les solucions per tot i més que res una solució polifacètica per tot el que els afecta l'estómac i l'interès propi.

Són aquells que no més juguen la guerra a guanyar; aquells que obliden que la guerra la fan dos i no més la guanya un.

O més ben dit encara, que les guerres no les guanya ningú, ni aquell que sembla que les guanya.

Ara, com si dubtesin del que ens ve del cel, que no són més que bombes, giren la cara al cel, esperant el miracle o la notícia providencial que posi remei als seus neguits covards, als seus nervits poc fets al sofriment i al sacrifici, acostumats a portar la veu de la juguesca mentre la guerra no passi d'això.

Aquests providencialsistes que després d'haver emprat tots els mots, fins el més deshonestos, per engegar els altres, ells es consideren intangibles i sagrats per al dolor i el sacrifici. No creuen que realment, com ells mateixos han predicat, una vida no és res comparada amb una causa o un ideal comú.

No volen saber res de cap victòria, que no sigui salvar la pell i tot el tiberi que s'hi han embotit engrapant com uns lladres...

I es volten, efímerament, tal com han viscut, de quimeres imponderables de les que ho esperen tot...

tot, menys la joia de lluitar, de sofrir i de morir.

I com han de pensar ells en morir, si són uns autèntics vividors.

Els, mestres de l'art d'amar tirant, de fruit de la vida de quatre per un tot sol i de la mort de trenta si cal, per tal de, no ja de morir, sinó que ni tan sols viure malament.

Però, ara, la providència els falla. Arg s'adonen que ells són mortals com tots i que la realitat, dura per ells, és joiosa i plena de glòria per als que ells creien haver enredat.

Ara veuen esverats que allò que ells deien i no creien ha tingut la virtut d'engrescar els estímuls aliens, traduïts en forces autèntiques contrastades grotescament amb les detallances providencialsistes dels vividors.

I la providència, trencada de riure, no tindrà ni esma d'enviar-los un càstig, que almenys els serviria per abreujar aquest calvari de la por...!

"RIEN N'EST PERDU..." "Anglaterra concedirà un emprèstit a Itàlia, però aquesta l'ha de deixar passar per Gibraltar i Suez" declara Mr. Chamberlain a un català de Londres

Aprofitant l'avinentesa que un dels nostres redactors, notable català de París, es traslladés a Londres, per tal de satisfer les exi-

gències del mercat, inquiet pel desnivell de la balança comercial, que es troba amb un dèficit considerable de catalans de Londres

contra un superàvit excessiu de catalans de París, li vàrem dir (al nostre redactor) per telèfon, és clar: I si us arribéssiu a Week-End, la residència habitual de Mr. Chamberlain, i li féssiu un interviú?

I tal dit, tal fet: el nostre redactor, tan bon punt arribat a Londres, cap a Week-End falta gent. I heus ací el que ens ha telefonat:

Vaig trobar Mr. Chamberlain a la seva residència habitual, collint cosconilles, «fari-na vital i agradable —ens digué—, perquè les cosconilles agraden molt els conills i també m'agraden molt a mi». I, dit això, s'adonà que jo hi era i em preguntà:

—Què desitgeu? Que potser voldríeu fer-me un interviú?

—Sí, senyor.

—Doncs, feu.

I el vaig fer.

—¿Què us sembla de la intervenció italo-alemanya a Espanya?

—La no intervenció, voldreu dir.

—No, senyor, no; la intervenció.

—Ah, caram! Així, voleu dir que interve-nen?

—Sí, senyor, i de quina manera!

—Mira-te'ls ells, que s'ho portaven callat! I sense dir-me'n res a mi! Però, com que no m'ho han participat, no m'ho puc creure.

—Doncs, ja hi pot pujar de peus.

—Ca, barret! Quan ells no m'ho han dit, per alguna cosa no m'ho han dit. Segura-ment és que convé que jo no ho sàpiga, per-què hem d'arribar a un acord.

—Quin acord?

—Us ho diré, però no ho feu córrer. Itàlia necessita diners.

—Ah!

—Sí; i ens en demana.

—I a canvi d'això, què necessita Angla-terra?

—Anglaterra no necessita res, ja ho veu; de manera que l'acord es podrà fer d'una manera senzillíssima.

—I la qüestió de la Mediterrània, doncs?

—La qüestió de la Mediterrània és una qüestió i res més. Vostè ja em vol embrancar perquè li parli d'Espanya.

—Sí, senyor.

—Doncs, miri; la guerra d'Espanya no ens interessa; l'únic que ens interessa és la in-tegritat territorial d'Espanya. Si guanya la República, la integritat territorial està asse-gurada; si guanya Franco, també.

—Vol dir?

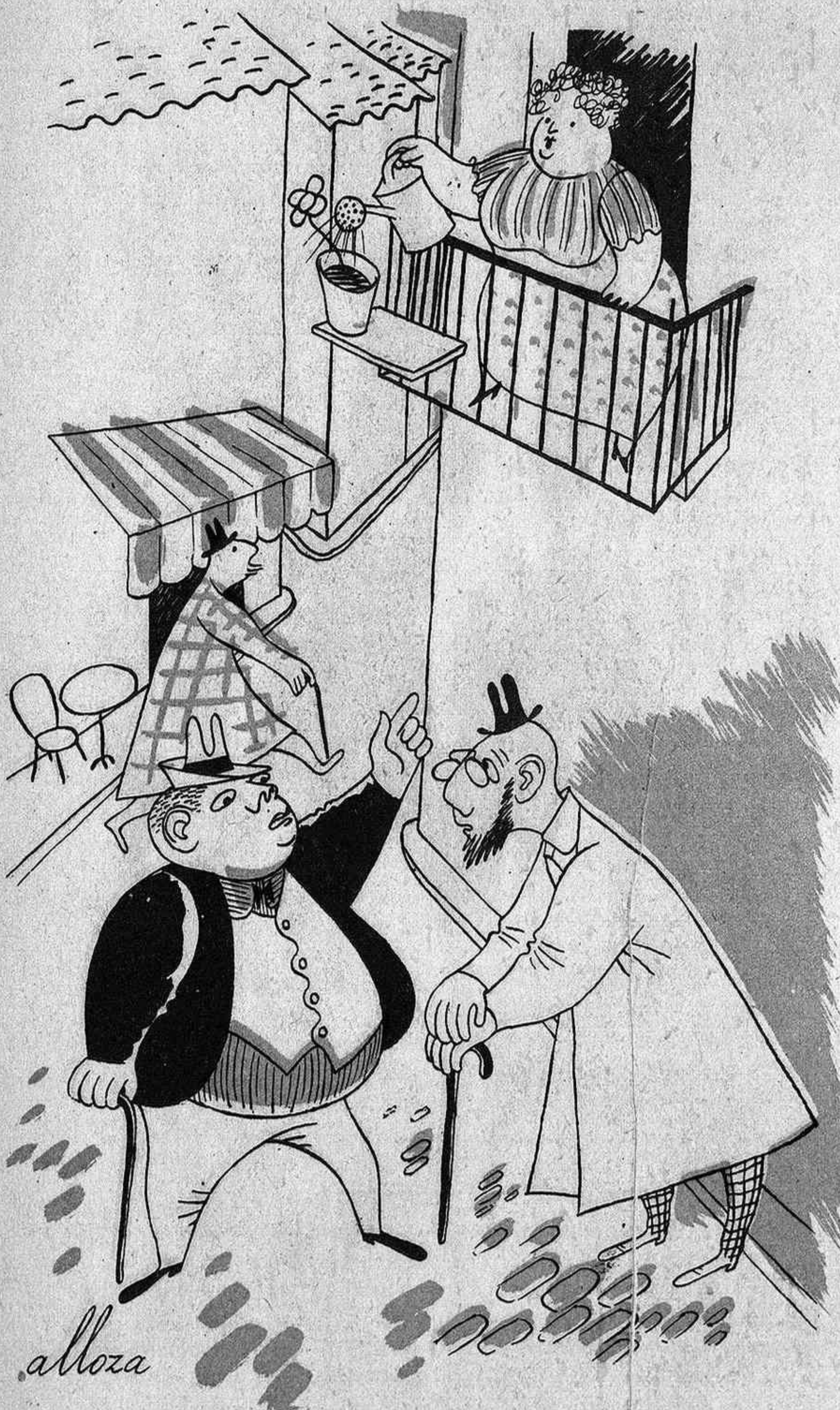
—Naturalment que sí; perquè si guanya Franco, Espanya serà d'Itàlia o d'Alemanya, íntegrament.

—I vol dir que no se la repartiran?

—Això sí que nosaltres no ho consentirem de cap de les maneres. A més, que això po-drà fer barallar Itàlia i Alemanya, que és el que nosaltres esperem.

—Ja; d'aquesta manera Espanya ha d'es-perar que Franco guanyi perquè Itàlia i Ale-manya es barallin i aleshores Anglaterra ajudarà a la República.

—Justa. ¿No trobeu que és una política hà-

—Ara a Polònia també li han vingut ganes de fer polacades.

bil per a evitar la guerra? A més, si guanya Franco, s'acabarà la guerra d'Espanya, que és el que volem.

—Però, i el Govern legítim de la República democràtica espanyola, i el Dret Internacional i...

—Menudències. Els espanyols, des que varen fer la revolució us creïeu el centre del món. Us pensàveu que vosaltres sols havíeu d'aconseguir la llibertat dels obrers de tota la terra i els obrers de tota la terra s'ho varen creure i us varen deixar fer, plens d'admiració. Heu d'ésser més modestos, heu d'ésser més modestos! Mireu —en aquell moment al teló del cel començaven a sortir les primeres estrelles—, mireu: què és Espanya i la guerra d'Espanya enmig de la immensitat de l'Univers?

—Retalment, realment. Però, ¿i les vies marítimes d'Anglaterra?

—Tenim la Via Làctia!

—A l'estiu, només.

—Home, és veritat; no hi havia pensat; però és igual; ens posarem d'acord amb Itàlia i, a canvi de l'empèstit ens deixarà passar per l'Estret de Gibraltar i el Canal de Suez; en aquest món s'ha d'ésser comprensiu i el Tenòrio ja diu per Tots Sants que «con oro nada hay que falle». I amb temps i palla ja sabeu que maduraren les nespres.

—Em pensava que els anglesos deïeu que el temps és or.

—Sí; diem «time is money», en anglès. Per això Espanya no es pot queixar, perquè de temps n'hi donem tant com vol.

—Però també en doneu a Itàlia i a Alemanya.

—Es per a demostrar la nostra imparcialitat.

—Sí, però, mentrestant, van agafant posicions; i aleshores, què farà Anglaterra?

—Anglaterra té un gran Imperi. En el seu gran Imperi hi ha els Dominis i els Dominis són uns països perfectament feliços. ¿Per què Anglaterra no pot aspirar, com tothom, a ésser feliç?

—A convertir-se en Domini?

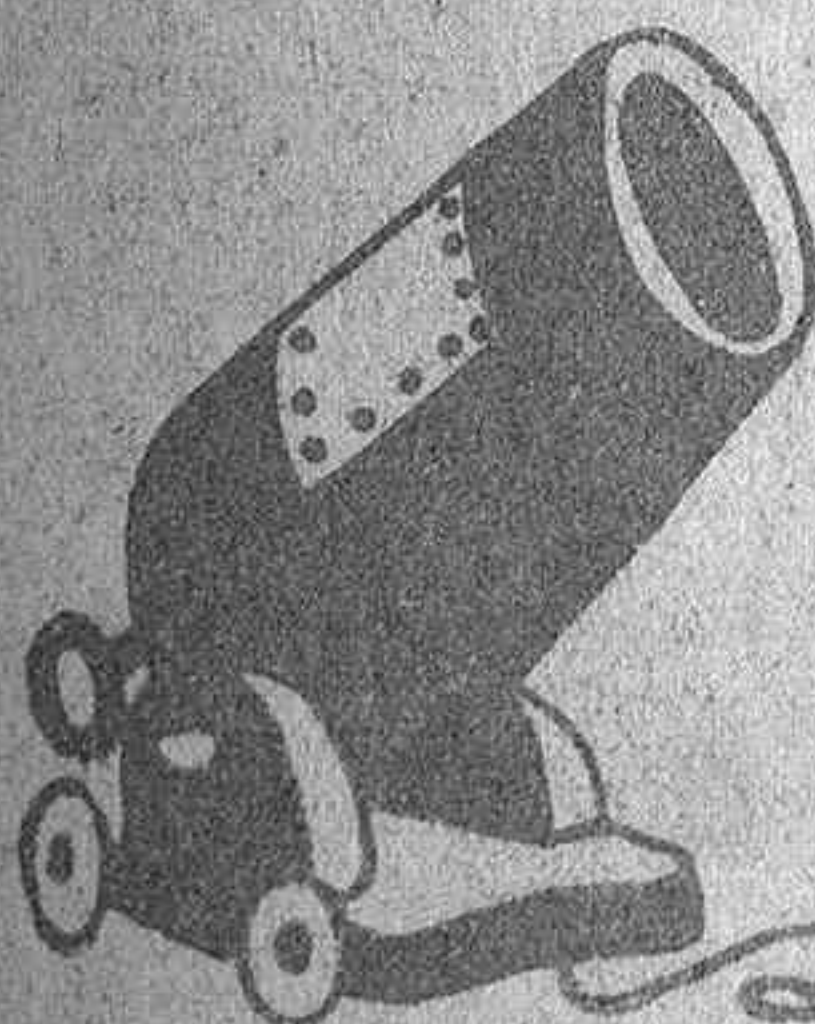
—I per què no? A això anem amb passes fermes i segures.

—Quins idealistes, els anglesos.

—Sí; cal salvar el que es pugui; en aquest part dolorós, veurem si salvem el pare de la criatura. De moment, però, no s'ha perdut res encara, i amb Espanya podem dir com Francesc I després de la batalla de Pavia: «Rien n'est perdu, fors l'honneur».

—Vol dir que va dir això?

—I és clar! Vós ho confoneu amb allò de «Dieu et mon droit—Honni soit qui mal y pense», que es posa en la marca dels barrets.

JA HA ARRIBAT LA PRIMAVERA

CATALUNYA A PARIS

Els Governes estrangers i els obrers estrangers fan el que poden i qui fa el que pot no està obligat a més

Nosaltres, com el senyor Rubió i Tudurí, tenim també els nostres secrets, però els confiem als nostres lectors

La vida del català de París informador diplomàtic és un veritable calvari. Aneu on aneu a fer preguntes, us trobeu que el redactor diplomàtic català de París d'«Última Hora», Nicolau M.ª Rubió i Tudurí ha adquirit l'exclusiva a preu d'or. Hem procurat ensibornar els centres diplomàtics amb el nostre, no amb el nostre centre diplomàtic, ni amb el nostre Nicolau M.ª Rubió, sinó amb el nostre or, però tot ha estat inútil. Nicolau M.ª Rubió, paga amb or glesinat i no hi ha res a fer.

Darrerament, però, ens hem trobat que l'esmentat Nicolau havia adquirit un secret que li havia costat un ull de la cara i que pensava explotar-lo per temps indefinit, i això ens ha donat unes certes esperances, ja que mentre li durés el secret, deixaria segurament el mercat lliure. I, en efecte, gràcies a l'or no glesinat que hem escampat a tort i a dret, hem pogut aconseguir, de personalitats el nom de les quals no revelarem, perquè són vaques que ens proposem munyir amb freqüència, l'exclusiva d'unes manifestacions que ens pensem que, a manca d'altres, han d'interessar els nostres lectors.

Per fer la cosa més variada, ens hem fet nostres una personalitat dels centres governamentals i una altra dels centres obreristes i així els nostres lectors es podran fer més cabal de com van les coses.

Qui són aquestes dues personalitats? No ho revelarem pas; nosaltres també volíem un secret i així en tindrem dos. Si els lectors ens pregunten si pertanyen al regne animal, vegetal o mineral, contestarem, perquè estem autoritzats per fer-ho, que pertanyen al regne animal. Si ens pregunten si són vertebrats o invertebrats, haurem de dir que vertebrats; si anfibis, rèptils, aus o mamífers, mamífers, encara que desmamats de temps; si bípedes o quadrúpedes, direm que trípedes, perquè tots dos porten bastó; si quadrumans, direm que no.

I fora d'això res més, sinó que tots dos són aptes per anar en cotxe.

LA PERSONALITAT DELS CERCLES GOVERNAMENTALS

—I bé —hem preguntat a la personalitat relacionada amb els cercles governamentals—. ¿Per què els governs no ajuden la democràcia espanyola?

—Perquè hi ha la no intervenció.

—Però si Itàlia i Alemanya intervenen a favor de Franco!

—Ja ho sabem; però és que la no intervenció a favor de la República és un mal menor que afavoreix els republicans. Afigureu-vos si nosaltres intervinguéssim, de quina manera intervindrien Itàlia i Alemanya! Es garrifa només de pensar-ho. Res, que hauríem de fer la guerra per defensar la democràcia.

—¿I no la fem nosaltres la guerra per a defensar la democràcia?

—Per això, que ja la feu vosaltres i ja n'hi ha prou amb un que la faci. Vosaltres feu la guerra per defensar la democràcia i nosaltres som la democràcia defensada. Si nosaltres us defenséssim, què faríeu vosaltres? A qui defensaríeu? A més, ja sabeu el que és una guerra? Ja sabeu el pa que s'hi dona?

Li vàrem haver de confessar que sí, encara que per correspondència, és clar, i ell ens contestà:

—Doncs, si sabeu el que és, ¿per què voleu que nosaltres ens hi emboliquem? Això, us ho haig de dir amb tota franquesa, i no us en ofenqueu, és de malhermanu. Però, és que hi ha més, i ara us diré un secret que val tant com el del senyor Nicolau M.ª Rubió i Tudurí.

—Entenem-nos, és un secret per dir-lo o per no dir-lo; perquè si és per no dir-lo no m'interessa.

—Béee... si voleu, dieu-lo, però no digueu qui us l'ha venut. Són cinquanta mil francs.

Els nostres lectors comprendran el sacrifici que hem fet per la pàtria salvant les obres d'art que ens donen ocasió de comunicar-los el secret. El nostre interlocutor ens digué, després d'haver dit *touchons et touchons* i haver tocat:

—El cas és que els Governes de les democràcies no volen anar a la guerra, perquè tenen por de la guerra i que després els obrers facin la revolució. I, sabeu què és la revolució?

—Sí, que ho sé, encara que per correspondència.

—Doncs, si ho sabeu, ja ho sabeu. Heus ací el secret.

EL QUE ENS DIU UNA PERSONALITAT DELS CERCLES OBRERS

En possessió del secret, i per veure si era veritat, vàrem anar a veure l'altra personalitat de què hem parlat, també del regne animal, vertebrat, mamífer, tríped, perquè porta bastó, i bimà. Amb aquestes dades, si el lector no endevina de què es tracta, és que és solíped, cosa que no vol pas dir, com sembla, que té un sol peu.

—¿Per què —li hem preguntat— els obrers no ens ajuden?

—Caram, que no us ajudem, dieu? I els queviures que us enviem, i les visites que els nostres delegats fan a Espanya, i els mítings i les manifestacions, és que no valen res?

—Sí, realment, valen molt i ho agraim molt; però no podrien fer res més, per exemple, fer la vaga general o cosa així per fer pressió als Governes, o el boicot decidit a les trameses d'armament i material als facciosos, ja des del país o de trànsit, o sabotatges, o persecució sistemàtica dels franquistes del país, o...

—Home, home, home... hi aneu molt fort!

—Es que nosaltres, a Espanya, combatem pel proletariat i la democràcia del món!

—Sí, és clar; ¿però voleu dir que no n'hi ha prou amb el que feu vosaltres?

—I què n'hi ha d'haver prou! ¿No voleu com Hitler i Mussolini us ataquen?

—Ah, ens ataquen a nosaltres?

—I doncs, a qui?

—Home, si és així, els castellans tenen una dita...

—Quina?

—¡Ahí me las den todas!

—Bé, sí, però si aconseguíssim acabar amb nosaltres, qui rebria del carpó seríeu vosaltres.

—Aleshores, què voldríeu? Que us ajudéssim com dieu? Això seria provocar la guerra! Que no sabeu què és la guerra? Nosaltres, l'any 1914...

—I nosaltres ara...

—Perdoneu, no és pas el mateix, de teves a meves... I a més, us diré un secret.

—Un secret? Cinquanta mil francs?

—No; us el regalaré. Si vingués la guerra, els obrers ens veuríem obligats a fer la revolució i no en tenim cap ganes; perquè, ja sabeu el que és la revolució?

—Sí, per correspondència.

—Doncs, ja veieu.

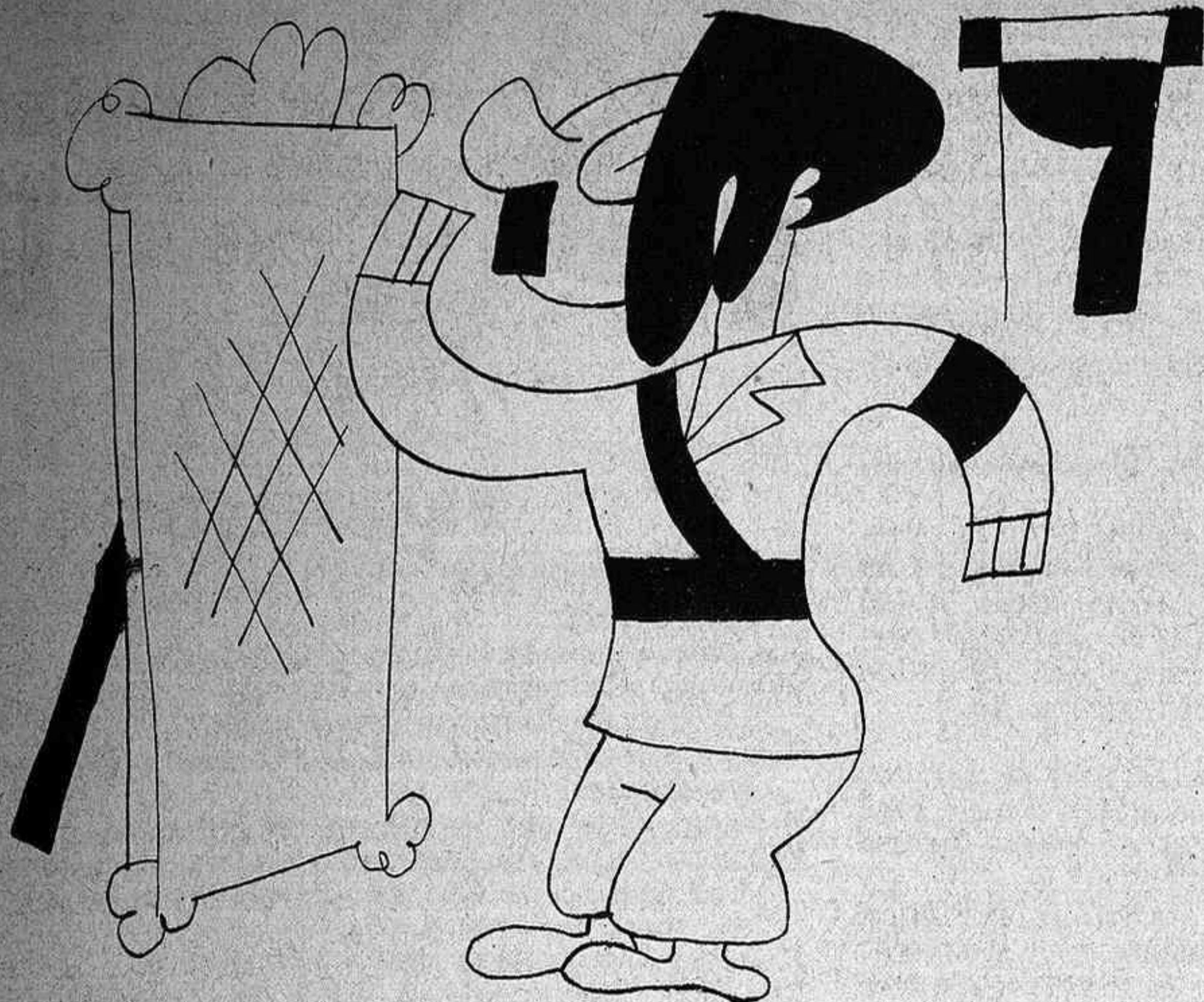

—Heu sentit quin soroll?

—No us hi amoineu, és una bomba.

—Ah!

(Continuen les converses)

PRESUMPCIÓ

—Sembla mentida la quantitat d'homes que arriben a suïcidar-se per mil

HO DIU UNA AUTORITAT

El cardenal nord-americà O'Connell tranquil·litza els catòlics barcelonins assegurant-los que Barcelona no ha estat mai bombardejada

Nova York (Del nostre català d'Amèrica especial).—Ahr a la tarda vaig anar a veure el cardenal O'Connell per veure què em deia dels bombardeigs de Barcelona.

—Què me'n diu dels bombardeigs de Barcelona?—varem començar dient per entaular la conversa d'una manera indirecta.

—Els bombardeigs de Barcelona? Però si Barcelona no ha estat mai bombardejada! Qui l'havia de bombardejar?

—Els facciosos.

—Però si els facciosos no tenen avions de bombardeig!

—Itàlia i Alemanya els n'han donat.

—I ara! Quines falòrnies! I per què Itàlia i Alemanya els n'haurien de donar? No vau que hi ha la No Intervenció? En tot cas seran quatre avions descontents que hauran desertat i s'hauran fet voluntaris de Franco.

—Quatre?

—Qui diu quatre diu quaranta, o quatre cents, o quatre mil; però això no vol dir res, perquè Franco és un cavaller i no bombardeja ciutats obertes. Ara, que Barcelona no és una ciutat oberta.

—Ah, no?

—No! No veu, germà caríssim, que a Barcelona hi ha canons antiaeris per defensar-se de les agressions aèries?

—Sí, pare.

—Doncs, aleshores, si es defensa, és que pot ésser atacada. Que treguin els canons, i veuran com el generalíssim Franco, que és un cavaller, no bombardejarà la ciutat.

—Així, S. I. admet que l'ha bombardejada.

—No ho admeto, fill meu. Això són boles que fan córrer els roigs, que són uns mentiders. Ja ho veuran, ja, quan es morin, que Nostre Senyor els farà pam pam al cul. Que treguin els canons antiaeris, que són un perill per als aviadors de Franco i aquests no es veuran obligats a tirar bombes.

—I si comencés Franco per no deixar tirar bombes?

—No, fill meu, això no pot ésser. Es que no tenen confiança amb en Franco, que és un cavaller?

—No, pare.

—Què dolents! Veus, fill meu, com es mereixen que els tirin bombes? Franco és bo i només castiga els roigs dolents.

—I quins són els roigs dolents?

—Pocs. Els comunistes, els republicans, els socialistes, els anarquistes, els catalanistes i els nacionalistes bascos. Ja ho veus, fill meu; només són sis. I què són sis? Mitja dotzena. Es per això que no pot ésser que hagi bombardejat Barcelona perquè hauria matat més gent.

—Però si n'ha matat molta i ha destruït molts edificis!

—Desenganya't, fill meu; si n'hagués matat tanta com tu dius i hagués destruït tants edificis, Barcelona s'hauria rendit. S'ha rendit?

—No, pare.

—Ja ho veus, doncs, fill meu. Barcelona és una ciutat rèproba i contumaç i és un port de mar rival de Gènova. Ja hauria d'ésser destruïda si Nostre Senyor fós just. Però és que aquest Franco és tan cavaller! Nosaltres prou demanem a Nostre Senyor que castigui aquella ciutat; però ara resulta que Nostre

Senyor se'ns ha fet cristià.

—I vostès no en són?

—De què, de cristians? I ara! Nosaltres sempre hem estat catòlics! I, escolta, fill meu, per què m'has vingut a fer totes aquestes preguntes?

—Per escriure les respostes a Barcelona. Uns amics meus d'allà estan inquietats perquè no saben si han bombardejat o no la ciutat on viuen i voldren que S. I. els ho digués perquè també són catòlics.

—Ah, encara hi ha catòlics a Barcelona? Deuen ésser falsos catòlics, perquè els veritables els varen matar tots. O potser són cristians!

—No, pare; hi ha molts cristians, però també hi ha molts catòlics vertaders.

—Caram, caram, quin conflicte.

—I què els haig de dir?

—Doncs mira; els dius que poden estar tranquils; que Barcelona no ha estat mai bombardejada; ho entens? Mail i que si ells ho han vist o hi ha mort algun dels seus, tot plegat no té cap importància; ja ho veus; jo també sóc catòlic i no m'ha passat res, i això que jo sóc cardenal i ells no.

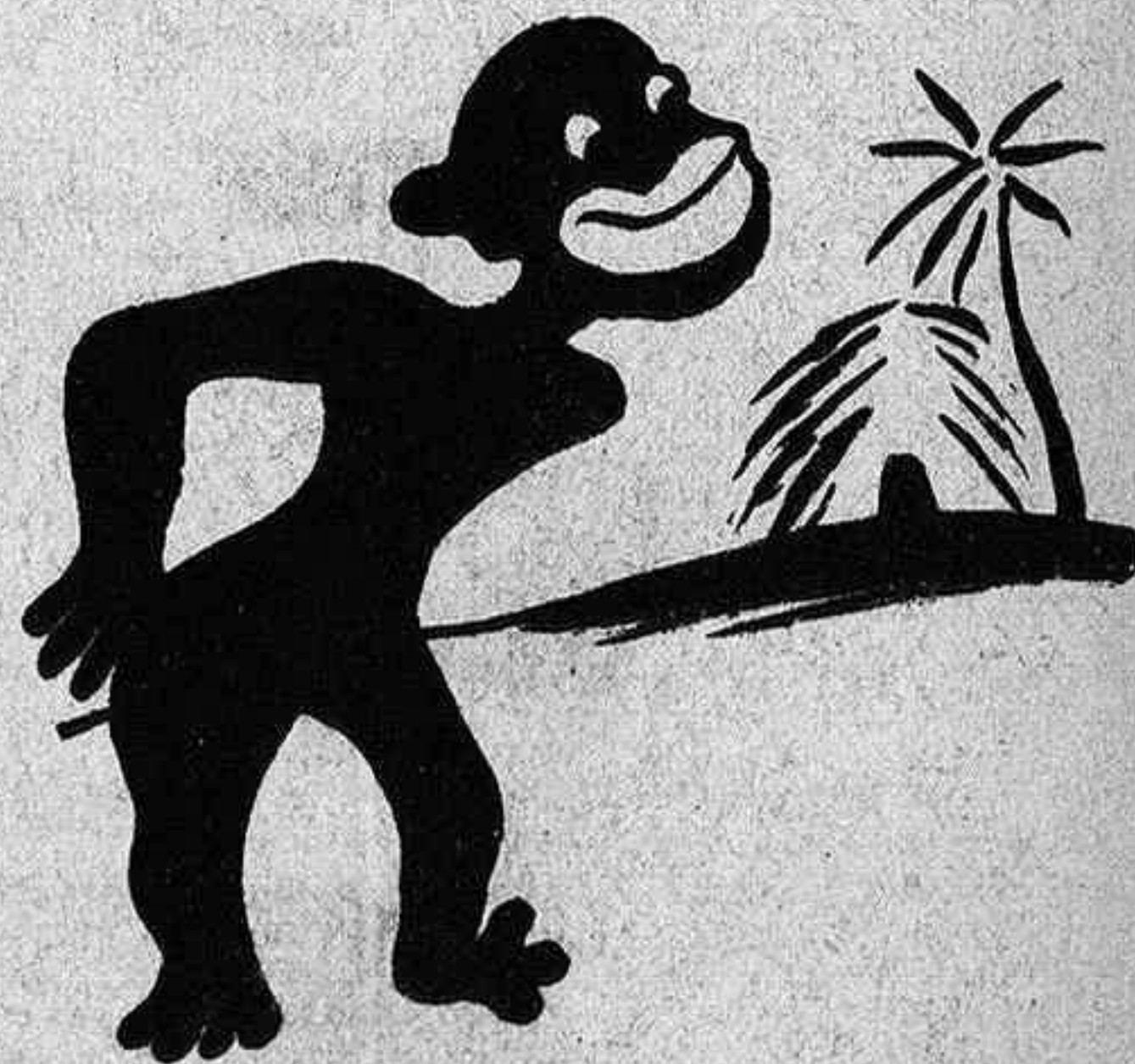
Sis dies que han fet trontollar França

París, 28.—Els «Sis Dies» de París han estat enguany un fracàs espantós. Tan bon punt l'«starter» va donar el senyal de sortida, els corredors presentaren llurs reivindicacions econòmiques a l'empresa i decidiren declarar-se en vaga, procedint a l'ocupació de la pista.

Immediatament es reuniren a l'hotel Matignon el president del Consell, senyor Blum, i els representants de la C. G. T., per tal de resoldre aquest conflicte que posava en perill la pau francesa.

Les gestions duraren exactament sis dies. Però quan hom arribà a un acord, es trobà que els corredors feien només els sis dies, i que trobant-se ja en el dia que feia set, es retiraren a casa a descansar, tal com Déu féu quan la creació del món.

Els acords Matignon, doncs, són inaplicables. No poden anar ni amb rodes. Sortosament, per al cas que l'any vinent es repeteixi el conflicte, i per tal de substituir els vaguistes, s'ha ofert un equip de patriotes, integrat per Doriot, La Rocque, Marin, Kerillis, Dau-det, etc.

ACTE UNIC

El saló d'un pis de l'Eixample barceloní. En començar l'esquellot, som a mitja tarda i l'escena està deserta. Només hi ha els mobles.

Passen uns instants, brevíssims, i entren BALDIRI i RAMONET. El primer, és un home d'edat avançada. Té tots els cabells blancs, camina encorbat i sovint té uns atacs terribles d'asma. RAMONET és una criatura. Porta calça curta, davantalet, i entra amb un cercol a les mans.

BALDIRI (Tot estossegant).—Gràcies a Déu que hem arribat! Aquesta escala em mata.

RAMONET.—Són els anys, "yayu"!

BALDIRI.—Vuitanta tres, acabats de fer. Jo pogués tornar, Ramonet, als teus deu.

RAMONET.—Nou, "yayu", nou. No em vulgui fer més gran. (Ramonet ha anat vers l'esquerra i ha comprovat si no hi havia ningú al pis. Quan en té la seguretat, canvia sobtadament la veu infantina per la d'un home gran. I diu:)

Estem sols, Baldiri.

BALDIRI.—N'estàs segur? (Es redreça, es treu la perruca i, de cop i volta, li desapareixen els anys i les xacres.)

RAMONET (Tot desarromangant-se els pantalons).—Ja era hora! Haver d'anar tot el dia vestit així!...

BALDIRI.—Què hi vols fer! Tots els sacrificis són pocs. Et creus que a mi m'agrada semblar una desferra? Quan em trobo a casa i puc deixar la perruca, em trec ben bé cinquanta anys del damunt. ¿Saps tu el pesat que és haver de fingir continuament atacs d'asma?

RAMONET.—No et queixis, tu. Pitjor és l'haver triat la disfressa de criatura. A tu, encara la gent et cedeix el seient al tramvia, t'ajuda a pujar les escales, etc.

BALDIRI.—Però, a una criatura, qui li té respecte. "Nano, em diuen, vols anar-me a comprar el diari?" I jo, per a no traïr-me, he de guardar la tanda pel pa, he d'anar a patacades amb els autèntics marrecs del barri...

BALDIRI.—Ja afluixaràs!...

RAMONET.—No exagero. I encara és pitjor, quan la gent s'entesta en tractar-me bé, en fer-me moxaines. Aquest matí, a la Diagonal, m'ha agafat una senyora i m'ha començat a fer petons. "Quina monada de criatura", deia.

BALDIRI.—I d'això et queixes?

RAMONET.—Naturalment! Tu no saps quin ha estat el men martiri, als braços d'aquella dona! Fes-te el càrrec que un no és de fusta... I que la senyora, comprens?, estava piramidal. Amb uns pits, i un... Enten-me. I jo allí, exposat, amb l'excitació, a descobrir-me a cada dos per tres.

(Els dos personatges tenen un gran sobresalt. Baldiri es disposava a tornar a posar-se la perruca. Però el cop de timbre llarg és seguit per dos altres de molt curts.)

BALDIRI (Respirant).—El senyal! Deu ésser la Serafina.

RAMONET.—Vaig a obrir-li. (Desapareix uns instants per l'esquerra.)

(Entra Serafina, acompanyada de Ramonet. Serafina és la dona de Ramonet i la germana de Baldiri. Ve carregada de paquets.)

BALDIRI.—Calla, pocalta!

BALDIRI.—Cal anar a obrir...

SERAFINA.—Ja hi vaig. Mentrestant...

RAMONET (Sospirant).—Tornem-hi! (S'arromanga els pantalons i es posa de bell nou el davantalet.) Tornem a la infància!

BALDIRI (Cofocant-se la perruca).—I jo, a la senectut. Ah! poc es creuria la gent que patim tant! (Un atac de tos li talla gairebé la paraula.)

(Es repeteix el cop de timbre.)

SERAFINA.—Depressa, nois!

BALDIRI.—Ja estem.

(Serafina surt cap a obrir. Baldiri es deixa caure, tot arraulit, en una butaca, mentre Ramonet agafa una capsa, seu a terra, i comença a atacar una construcció de peces de fusta. Per l'esquerra, entra Serafina, acompanyada de la senyora Quitèria. Aquesta és una dama de l'èl·lit, bona societat, carregada de romanços i de pit.)

TATRE

L'EUJELLA

ELS EMBOSCATS

ESQUELLOT D'ACTUAT I REPRESENTABLE

SERAFINA.—Hola, nois. Us porto conyac, formatge i... mai dirieu què?

BALDIRI i RAMONET (Alhora, i picant de mans).—Què? Què?

SERAFINA (Triomfal).—Un paquet de quatre amb vint! (El treu de dintre un dels paquets.)

RAMONET (es llança al coll de Serafina).—Ets la millor de les donetes!

BALDIRI.—I la més amable de les germanes.

SERAFINA.—Què no faré per vosaltres, els meus angelets? Vull que no us falti res. Ja que teniu la pena d'haver de viure reclosos a casa...

RAMONET.—Avui hem sortit una estoneta.

SERAFINA (Alarmada).—A veure si us veuen!

BALDIRI.—No tinguis por. Hem sortit com de costum, disfressats. Estar tanta i tanta estona a casa, és molt ensoportit.

SERAFINA.—Escolteu la ràdio.

RAMONET (Trist).—Per què, si en Queipo ja no parla?

SERAFINA.—Jugueu al parxis, feu ganxet, o el que vulgueu. El que no pot ésser és que sortiu tan sovint al carrer, exposant-vos que un veu us descobreixi i un denunciï.

BALDIRI.—No cridis el mal temps!

SERAFINA.—Es del bé que us vull. No teniu idea com pateixo! No sofreixen tant les altres dones, les que tenen el marit o bé el germà al front.

BALDIRI.—Aviat s'acabaran els sofriments de tots, estimada Serafina. Aviat tu recobraràs la tranquil·litat i nosaltres podrem anar pel carrer amb el cap ben alt.

SERAFINA (Intrigada).—Que sabeu alguna cosa?

BALDIRI.—Avui, un de la del vint-i-nou...

RAMONET (Interrompent-lo).—Aquell vell de les croses?

BALDIRI.—No, aquest és del trenta-dos. El de la del vint-i-nou que jo vull dir és aquell més vell, que cada matí el porten amb un cotxet, a prendre el sol al Passeig de Gràcia. Doncs, bé: aquest m'ha dit avui que sap del cert que...

(Un cop de timbre interromp la confidència. Els tres personatges, amb l'ànima sospesa d'un fil, esperen a veure si el cop de timbre va seguit d'algun altre. Però, hi ha el silenci més absolut.)

RAMONET.—Qui deu ésser?

SERAFINA.—A aquestes hores? No sé...

BALDIRI.—Potser la policia...

(En sentir aquests mots, Serafina i Baldiri fan un bot.)

SERAFINA.—Calla, pocalta!

BALDIRI.—Cal anar a obrir...

SERAFINA.—Ja hi vaig. Mentrestant...

RAMONET (Sospirant).—Tornem-hi! (S'arromanga els pantalons i es posa de bell nou el davantalet.) Tornem a la infància!

BALDIRI (Cofocant-se la perruca).—I jo, a la senectut. Ah! poc es creuria la gent que patim tant! (Un atac de tos li talla gairebé la paraula.)

(Es repeteix el cop de timbre.)

SERAFINA.—Depressa, nois!

BALDIRI.—Ja estem.

(Serafina surt cap a obrir. Baldiri es deixa caure, tot arraulit, en una butaca, mentre Ramonet agafa una capsa, seu a terra, i comença a atacar una construcció de peces de fusta. Per l'esquerra, entra Serafina, acompanyada de la senyora Quitèria. Aquesta és una dama de l'èl·lit, bona societat, carregada de romanços i de pit.)

SERAFINA (A Quitèria).—Qui havia de pensar en vostè, senyora Quitèria! Tant de temps que no ens vèiem.

QUITÈRIA.—Precisament, per això he vingut a fer-los una visita. Amb tot el que passa, ens tornem com a bèsties. Oblidem les normes de l'educació. Jo, però, ja en tinc prou, iestic disposada a tornar a visitar les famílies conegudes. Començo per vostè, senyora Serafina.

SERAFINA.—Gràcies per l'honor, senyora Quitèria. Però, vostè no deu conèixer el meu oncle Lluís i el meu nebotet "Papitu"...

QUITÈRIA.—No tenia aquest gust.

BALDIRI.—L'oncle sóc jo. (Tus estrepitosament.) Perdoni que no m'aixequi, sap?, però el dolor...

QUITÈRIA.—I ara! No faltaria més! Sóc jo la que li demano perdó per la visita, si és que molesto.

SERAFINA.—Vol callar?

QUITÈRIA.—El respecte a la vellesa ha estat sempre el meu lema. A nosaltres ens varen pujar així! Quina diferència amb la gentussa d'ara. Jo, comprenen?, sóc d'abans.

SERAFINA.—Aqui, senyora Quitèria, tots som d'abans.

QUITÈRIA.—Ja ho sabia, senyora Serafina; per això, avui que em torno a llançar al carrer, després de gairebé dos anys de vida retirada, he volgut que la primera visita fos per a vostès. (Per Ramonet.) I quin nen més "macu"! Diu que és nebotet?

SERAFINA.—Sí, fill d'una germana meua. Amb això dels bombardeigs, sap?, ha vingut a viure aquí.

QUITÈRIA (A Ramonet).—I com et dius, reiet?

RAMONET.—Ramonet... Ai, no! Em diuen "Papitu".

QUITÈRIA.—"Papitu", quin nom més original... Qui coneixia, jo, que es deia "Papitu"... Ah, sí, un setmanari!

SERAFINA.—Es una criatura molt aprofitada, pels anys que té. Compti: el mes que ve compleix els deu.

QUITÈRIA.—Es una sort, tenir els fills joves! Una se'ls veu lliures d'aquesta "dixosa" guerra...

(Ramonet, Baldiri i Serafina boten de l'espant.)

SERAFINA.—Calli!

QUITÈRIA.—No és fàcil que demanin la teua "quinta", Papitu"!

BALDIRI.—Qui sap, si això dura...

RAMONET (Amb un gran crit).—No!!!

SERAFINA.—No m'hi feu pensar! Tota jo m'esborrono!

QUITÈRIA.—Déu voldrà que això aviat acabi. Ja hem patit prou! (A Baldiri.) Vostès, les persones d'edat, coneguen uns temps molt més feliços.

BALDIRI.—No cregui, senyora. Jo també vaig anar a la guerra.

QUITÈRIA.—Quina guerra?

BALDIRI.—La dels cent anys.

RAMONET.—Hi vas anar amb destreal, oi, "yayu"?

BALDIRI.—Està clar que aquelles eren unes altres guerres. No hi havia avions, ni tancs, ni submarins...

QUITÈRIA.—Invencions del diable! Sortosament, el "generalísimo" en passarà aviat els taps. Nosaltres "tenim" uns avions que els àngels hi canten. I uns canons que són una benedicció de Déu.

(Baldiri fingeix un gran atac de tos.)

SERAFINA.—Oncle, aquesta tosseta se l'ha de cuidar.

BALDIRI.—Són els anys, filla!

QUITÈRIA (Sollicita).—Perquè no pren pastilles "Pamboli"? Fan miracles. Jo sempre en porto al damunt. (Escorcolla el moneder.)

BALDIRI.—No, no, gràcies. No hi crec amb les potingues.

QUITÈRIA.—Li juro que aquestes pastilles són una cosa divina. (Li allarga la capsa.) Una tan sols, faci'm el favor.

BALDIRI.—Li dic que no!

QUITÈRIA (Instintivament).—Cregui'm.

SERAFINA.—Realment, oncle, quin mal li faran? Provi-les. QUITÈRIA (Li posa gairebé una pastilla a la boca).—Naturalment!

(Tot ha estat empassar-se Baldiri la pastilla, com agafar-li ara una tos autèntica, amb un soroll de terratrèmol.)

SERAFINA.—Ja està bé, oncle. No cal que es cansi tant.

BALDIRI.—Què cansament! Si ara... (tus) va... (torna a tossir) de veres!!! Maleida pastilla!

RAMONET (Irònic).—Potser una altra pastilla "yayu"?

BALDIRI (En ple atac de tos). Ximple!

RAMONET.—Dongui-li una altra pastilla, senyora Quitèria.

QUITÈRIA.—Quina monada de criatura!

SERAFINA.—Es un tresor!

QUITÈRIA.—Vina amb mi, reiet. (Agafa a Ramonet i intenta pujar-se'l al coll.) Vui fer-te un petó.

RAMONET (Esverat).—Mosca! Ja hi som!

SERAFINA.—Es una mica tímida...

BALDIRI.—"Papitu", fes un petó a la senyora Quitèria. (Torna a tossir.)

RAMONET.—Ai, ai, que em ve allò!

SERAFINA.—Que dius, nen?

RAMONET.—Que no hi juguin amb mi!

QUITÈRIA.—Que em tens por, "macu"?

RAMONET (Decidit, canviant la veu per la seva natural).—Por, jo? Al contrari: si ja no puc aguantar-me! (Es deixa anar damunt la sina de la senyora Quitèria i la petoneja desesperadament.)

SERAFINA.—Què fas, Ramonet?

QUITÈRIA.—Però, què és això?

RAMONET.—Ja he advertit que era perillós tocar-me.

SERAFINA (Increpant-lo).—Ets un poca-vergonya!

BALDIRI.—Ai, que jo em moro! (Nou atac de tos.) Aquestes maleïdes pastilles... Aneu a cercar el metge!

SERAFINA (Desconcertada).—Déu del cel, quina situació!

RAMONET (Per la senyora Quitèria).—Per què havia de venir aquesta tia?

QUITÈRIA (Indignada).—Faci el favor, jove, de respectar una senyora!

BALDIRI (Tossint a més no poder).—Però, feu cas de mi! Que em moro... (Un altre atac de tos. Les contraccions violentes fan saltar-li la perruca.)

SERAFINA.—Què fas, oncle Lluís?

BALDIRI.—No sé on tinc el cap, vull dir la perruca.

QUITÈRIA.—Però, què és tot això?

SERAFINA (Decidida a les solucions heroiques).—Senyora Quitèria, a vostè, que és de confiança, ja se li pot dir. Vaig a revelar-li el nostre secret. Aquests dos, no són ni en "Papitu" ni l'oncle Lluís. Són el meu marit i el meu germà Baldiri. Com que són de la "quinta" del 29... Comprèn?

QUITÈRIA.—Ah! Entesos. Jo, ara, vaig també a revelar-los el meu secret. (Davant de l'expectació dels altres, s'acosta a la porta de l'esquerra i crida a l'interior.) Vol fer el favor, Forcadell? (A la porta, fa una aparició sensacional, Forcadell. Ara, adreçant-se als altres tres personatges, la senyora Quitèria fa la presentació.) El senyor, saben?, és policia.

L'espant fa caure en rodó, a l'ensens que pronuncien un breu i unànime "Ai!", Ramonet, Baldiri i Serafina. Ràpid, com el llamp, cau el

TELO

Si tot depèn dels Sindicats, per què els Sindicats no fan baixar el preu de la vida?

ens pregunta una amable lectora

Senyor Director de L'ESQUELLA:

Absent.

Molt senyor meu i de la meua més distingida consideració i ja sap que pot disposar del que sigui: Li escric aquesta carta, que quan la rebí desitjo que estigui bé de salut vostè i la seva família si en té al Sindicat gràcies, i li adreço a Absent i no a Present perquè si fos present ja li ho diria de paraula i parlant la gent s'entent, perquè qui cara veu cara honra, allò que es diu, i no és per dir-ho, però tinc un pamet que el Sindicat n'hi do. Però com que no l'he pogut veure, encara que em sigui simpàtic a més no poder, haig d'agafar la ploma per escriure-li, allò que es diu, i com que són tants els lectors i lectores que li escriuen per explicar-li coses que després surten en el seu setmanari de la seva digna direcció, jo també he pensat que podria dir-li alguna cosa i vostè ho publicaria, després de corregir-me les faltes d'ortografia perquè li escric amb els quants posats perquè tinc penellons.

Com vostè em penso que haurà notat, si no és que és d'aquella cooperativa que deia un dia «La Vanguardia», tot està tan car que els núvols ja no són res. No sé si sap, senyor Director, que una sardina d'aquelles de catxó costa sis rals i un broquilet quatre pessetes i ja no parlo d'unes sabates o d'un vestit

o d'altres coses i, que quan una va a comprar i troba una cosa cara li diuen que ho comprí que l'endemà encara serà més cara i passa com a Alemanya, que mentre menjaves un plat al restaurant t'apujaven el que venia després, però que diu que a l'últim es varen arranjar les coses, encara que varen perdre la guerra. Però nosaltres, almenys jo personalment, no la vull perdre la guerra, perquè encara que estic molt ben conservada, tinc dos fills al front i voldria que les coses de la rera-guarda s'arrangessin, però no pas com a Alemanya. I he pensat que potser he tingut una idea avui en llevar-me, que és quan acostumen a venir-me. I és que si tothom, tothom, tothom es queixa de la puja dels preus, potser es podrien abaixar de comú acord. Però si tothom és d'una Sindical o altra i d'un o altre sindicat i tot depèn dels sindicats i de les Sindicals i les sindicals han arribat a un acord, potser seria hora que les Sindicals ordenessin als Sindicats que vigilessin els preus que posen els afiliats als articles i els fessin baixar tots a la vegada. Però, senyor director, si les Sindicals no han de fer ja la gitzza al burgès, no podrien fer la vida més fàcil al proletari? ¿Per què una camisa pel meu home, que abans costava divuit pessetes i que a la botiga la tenien d'abans del 18 de juliol, ara me'n costa cent? ¿I per què una sardina que abans va-

lia quinze cèntims i que costa el mateix de pescar, ara val sis rals? ¿No troba, senyor Director, que amb això els Sindicats es tiren ells mateixos terra als ulls?

Es clar que hi ha gent que es fan la il·lusió que, com que ens han apujat el seu a quasi tothom, són més rics que abans. Però les mares de família ens ho trobem cada fi de setmana i ens estimariem més que l'home no ens guanyés tant i poder estalviar una mica.

I ja ho sap, senyor Director, si alguna vegada té alguna cosa per fer intercanvi, disposi sempre d'aquesta servidora que espera que li publicarà aquesta carta, si no és molestiar-lo,

Clàudia Pruna.

"EL DIA GRAFICO" i "LA NOCHE"

No es pot fer res davant de criatures

Seguint el corrent de fusió de diaris que s'ha establert d'un temps a aquesta part, i no podent resistir el corrent establert pel «Daily Telegraph» i el «Morning Post» i recentment per «Le Jour» i «L'Echo de Paris», que fusionats dos a dos es diuen, respectivament «Daily Telegraph and Morning Post» i «Le Jour-L'Echo de Paris», a casa nostra «El día Gráfico» ha sentit un impuls irresistible que l'ha precipitat damunt del seu fraternal col·lega «La Noche», per devorar-lo i ha anunciat ja que amb el nom de «El Día Gráfico» sortirà també de nits.

Això que el dia, per gràfic que sigui, surti de nits, ho trobem una innovació, si més no, notable i que, amb l'establiment de l'hora d'estiu, que també fa el mateix miracle, haurà de contribuir poderosament a l'estalvi de llum. Ara, que potser, seguint la moda que ens vé de París i Londres, potser hauria fet més bon efecte conservar els dos noms i dir-ne «La Noche y el D-a Gráfico», o, simplement, ja que «La Noche» no és gaire gràfica, «La Noche y El Día», títol que s'hauria pogut canviar tan ràpidament com el nou títol indicaria, «De la Noche a la Mañana», si no fos que ja hi ha un diari que es diu «Mañana». De totes maneres, com que els dos esmentats col·legues són germans, si es titulessin «Los Hermanos Siameses» quedarien també units i tothom s'entendria. Ara, amb la fatal resolució presa respecte a «La Noche», obligarà, per a evitar malentesos, a publicar una indicació sota el títol que dirà: «Nuestro fraternal colega de la noche somos nosotros mismos».

—Aqui en vénen molts de bandarres, però aquells de la quinta columna en són molt més.

AQUEST NUMERO
HA PASSAT PER LA
CENSURA

L'ARROS D'EUROPA

Un territori desconegut a canvi d'uns submarins desconeguts El nou Principat de la Wall d'Ando Reich

Ahí es va reunir a Salamanca el Gran Consell. Aquest Consell, que com el seu nom indica, és molt gran, ha pres uns acords sensacionalíssims que han estat immediatament publicats per tots els àmbits de l'Espanya franquista.

Es tracta que, per a correspondre a la gentilesa alemanya que ha ofrenat a Franco dos submarins, immediatament camuflats de «nacionalistes» i batejats de bell nou segons el més castís regust espanyolista, el «generalísimo» ha pres l'acord, i, naturalment, el Gran Consell no li ha tocat cap altre remei que predrè'l també, de regalar al Reich uns territoris espanyols per tal que se'ls pugui anexionar en forma de províncies alemanyes.

Les discussions han vingut a l'hora d'eleger els territoris. Hi havia qui volia regalar a Hitler la mateixa província de Sevilla, mentre altres opinaven que el millor seria que el Tercer Reich, deixant-se d'històries, fes un Anchluss a la mateixa Castella la Vella, cada dia més vella i més empobrida gràcies a l'excel·lent gestió dels governants salmanquins i a la menys excel·lent habilitat requisadora dels aliats alemanys i italians.

—A Alemanya li calen colònies —proclamà Franco davant del Gran Consell—. I com que les nacions democràtiques no estan disposades a donar-les-hi, caldria que Espanya fes un petit sacrifici i regalés una colònia a la nostra estimada germana Germània. Una colònia, doncs!

—Una colònia? Quina?—interrompé algú.

—Una colònia, he dit! —vociferà Franco—. No és hora de fer acudits i menys en estil de barberia. A mi ningú no em pren el pèl.

Aleshores, un delegat de Càceres, va proposar:

—I si li regaléssim Catalunya?

Tota l'assemblea prorrompé en aplaudi-

ments entusiastes. Entre els assembleistes que sobresortien per llur entusiasme, hi havia, naturalment, molts catalans.

—Senyors —es veié obligat a dir Franco—, pensin que Catalunya no és encara nostra...

—Precisament!—l'interromperen els sequaços.

—Comprenc les vostres idees —seguí el

«generalísimo». Però, per a fer el lliurament hi ha un petit inconvenient. Primerament, caldria que conquistéssim la pàtria del nostre il·lustre amic. (Ací, els senyors assembleistes de la Lliga somriueren de gust, davant la clara al·lusió al seu líder.) Conquistar Catalunya, no és precisament cosir i cantar. Aquests catalans, amb les seves manies d'irredemptisme, són capaços d'oposar resistència als nostres soldats. Aleshores, ens veuríem obligats, una vegada més, a confiar la conquesta de Catalunya als aliats alemanys. I ja em direu quina mena d'obsequi seria el que faríem a Alemanya: un territori que s'hauria guanyat ella mateixa.

Els raonaments del «generalísimo» feren l'efecte d'una dutxa d'aigua freda damunt dels oients. Els gallecs, els canaris, els extremeños, ja es veien convertits automàticament en colònia alemanya. I tot, per culpa d'aquests catalans que s'han entestat en no formar part, encara, de la gloriosa Espanya «nacionalista»!

Aleshores un, un de tants, tingué un acudit genial:

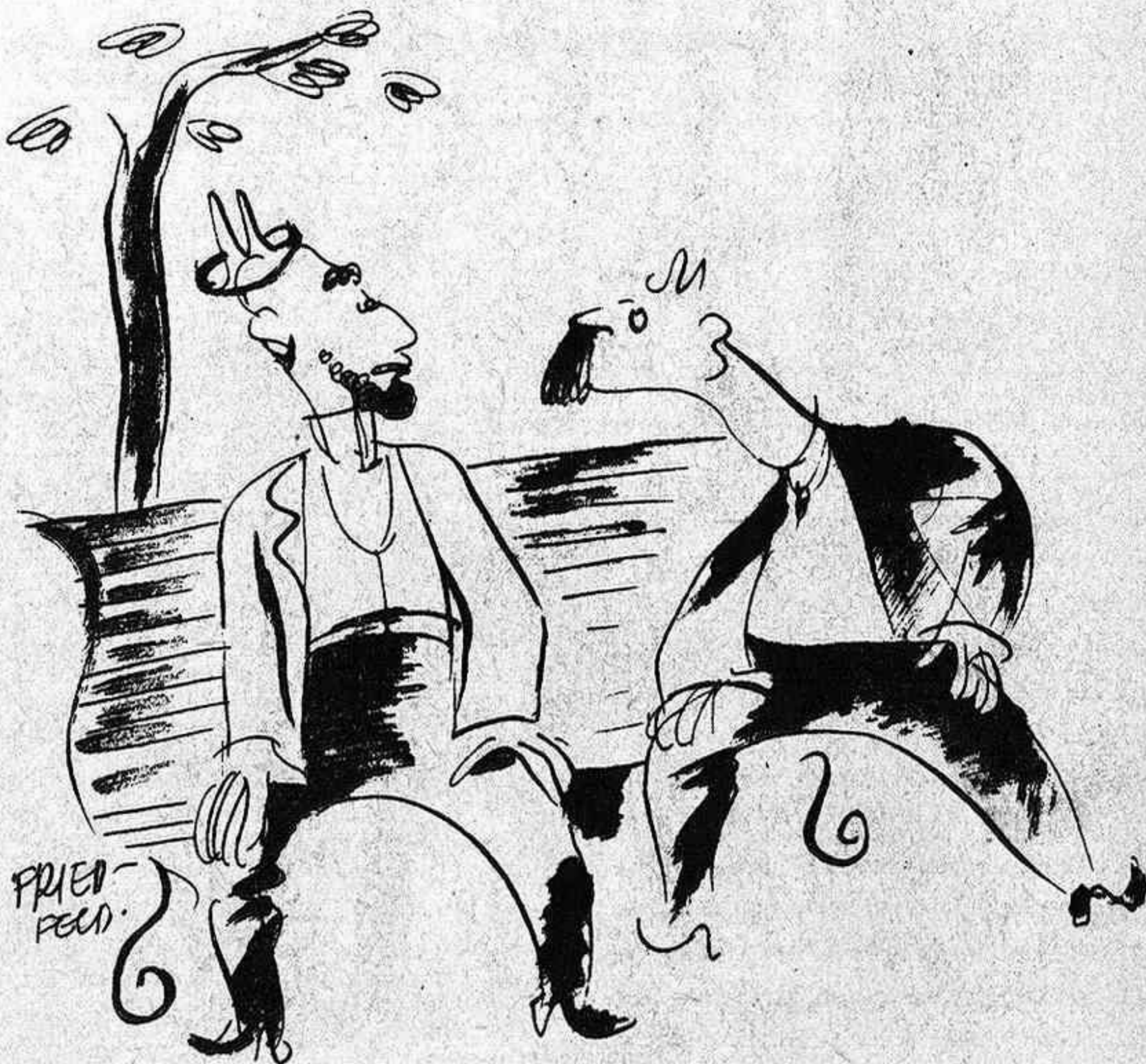
—El Bisbe de la Seu d'Urgel —proposà— és o no és Príncep d'Andorra? Aleshores, per què no abdica els seus drets a favor de Hitler?

La proposta féu una gran impressió. «Heil Andorra!», cridava l'ambaixador alemany, assegut a la tribuna dels diplomàtics. «Heil Andorra!», responien tot sels assembleistes.

—Cal, potser, cercar el Bisbe, perquè hi doni el beneplàcit—insinuà algú.

—I ara! —respongueren els altres—. El bisbe farà el que nosaltres acordem.

I immediatament, la idea fou transformada en un decret. D'ara en endavant, Andorra serà alemanya. Talment com han estat espanyolitats els noms dels submarins germànics regalats a Franco, el nom d'Andorra regalada a Alemanya sofrirà també una transformació. Es dirà Ando Reich. Hitler ha donat ja el seu plàcit a l'oferta. I, acte seguit, ha nomenat Príncep de la Wall d'Ando Reich a Goering. Aquest espera prendre possessió immediatament tingui confeccionats els trenta-nou uniformes nous que demana el seu nou càrrec.

—Ja saps que a Sevilla els comedians estan a la misèria?

—Sí; els va molt malament. Com que allí tothom en fa, de comèdia...

—Tu, aquí falta un «Anschluss».
—Ha marxat a Europa a treballar pel seu compte.

Ni un alfabet en
les files del nostre
Sindicat.

**Sindicat de Sanitat i
Assistència Social**

CULTURA ÉS
VICTORIA

Organització

**F. C. T. I. S.
U. G. T.**

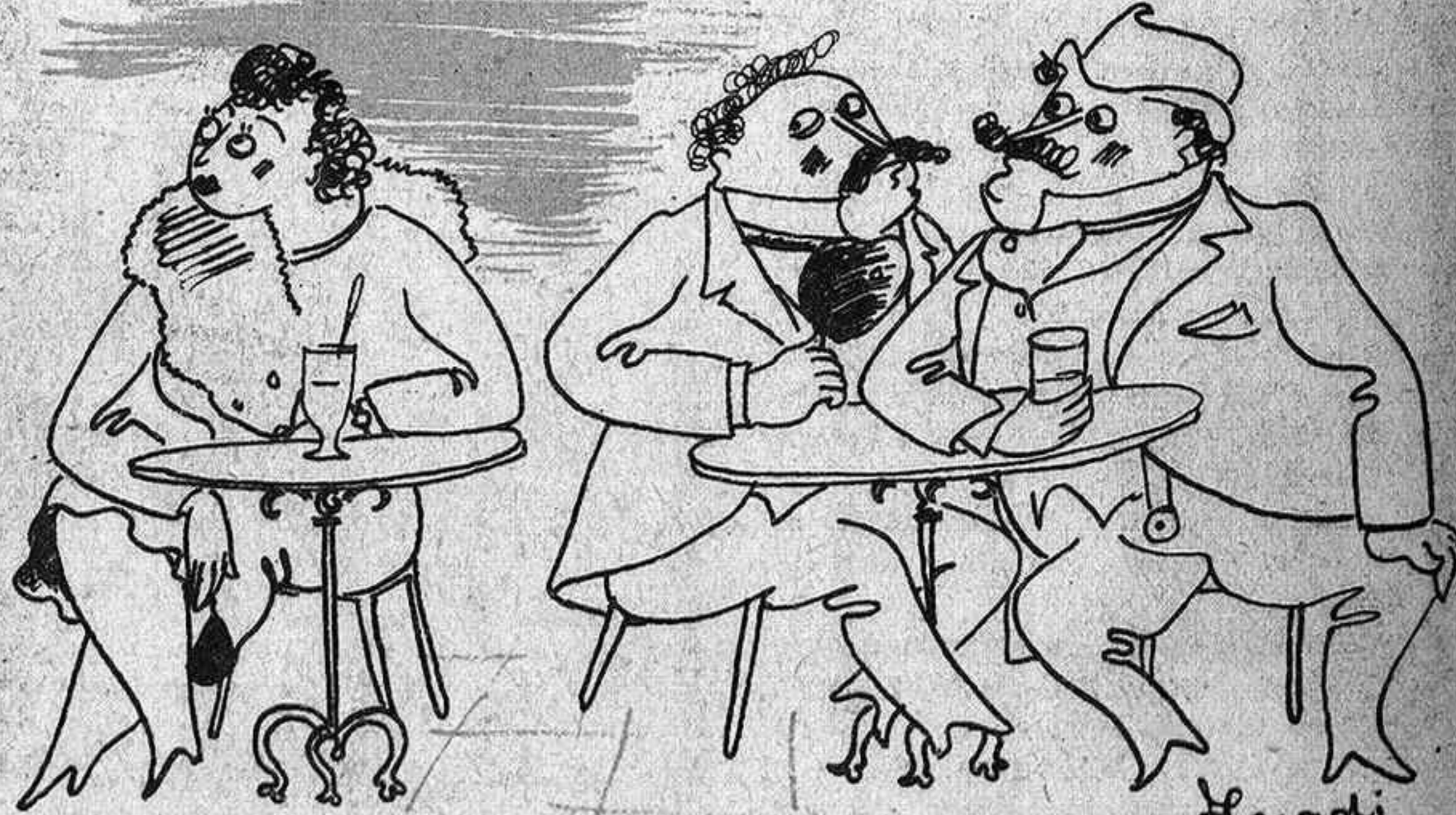
Propaganda

Sota aquest bonic títol d'un full repartit a la ciutat de Girona, títol en el qual cal remarcar el quadret de l'esquerra: "Ni un alfabet en les files del nostre Sindicat", hi trobem el següent text que reproduïm íntegrament pel refinament analfabètic que demostra en el seu autor:

«Dia tras dia el C. C. ha llevado una lucha sorda, para sostener contra todos los arribistas que en nuestras filas actuaban i actuan como es merecer una moral de guerra que sea fiel constante con el de los frentes de combate. Desde el principio de su formación una sola preocupación ha tenido, esta ha sido mantener un prestigio para todos aquellos afiliados conscientes, que por su constancia y disciplina de organización se han hecho acreedores de consideración Antifascista.

Hay que hacernos dignos del sacrificio que

representan unas vidas caídas en la flor de la Juventud, que son dadas con suprema generosidad en clocausto de un porvenir más

—I per què heu renyit?
—Perquè li havia posat un pis.

diáfano, para los que después de esta cruel lucha, queden en vida.

Mas es lamentable que así no sea, henoa aquí, como nuestro espíritu se ha ido desprendiendo pedazo tras pedazo en el calvario de estas vidas que nos acusan por la inconciencia de quienes con ningún sacrificio han hido recogiendo las conquistas alcanzadas con las armas en los campos de batalla.

Hay que tener en cuenta Camaradas a estos parásitos que solo aprovechando las circunstancias que en si lleva toda convulsión social buscando el néctar de sus beneficios, però no el de sus sacrificios, deber de toda organización proletaria para la consecución de la victoria que nos lleve al triunfo final de la clase trabajadora.

Hay guerra Camaradas! Esta no ha terminado y como no ha terminado tenemos el mismo deber si cabe que meses atrás y decimos más deber porque ella es más cruda, más violenta y sus crímenes nos oprimen más. Pensar un solo momento, que sería de vosotros, si los que luchan en el frente con las armas en plena trinchera os dejaran abandonados a vuestro esfuerzo? Seríais capaces de defenderos? No, no es capaz de defenderse quién rehuye los compromisos morales. no tan solo compromiso sinó deber que se tiene de ayudarlos a llevar con más placer las privaciones que sufren.

Camaradas! hay quien rehuye tales compromisos, habrá quién hará lo posible para rehuyirlos en adelante, estos sin duda son los que oiréis algún día alrededor de una mesa de café contar con placer la aroma de sus sacrificios, más que eso, ante el dolor de una madre que ha perdido el ser querido.

Sea donde sea y delante de quién sea hay que descubrir a esos transfugas y a sus inductores, escoria perturbadora de toda acción social.»

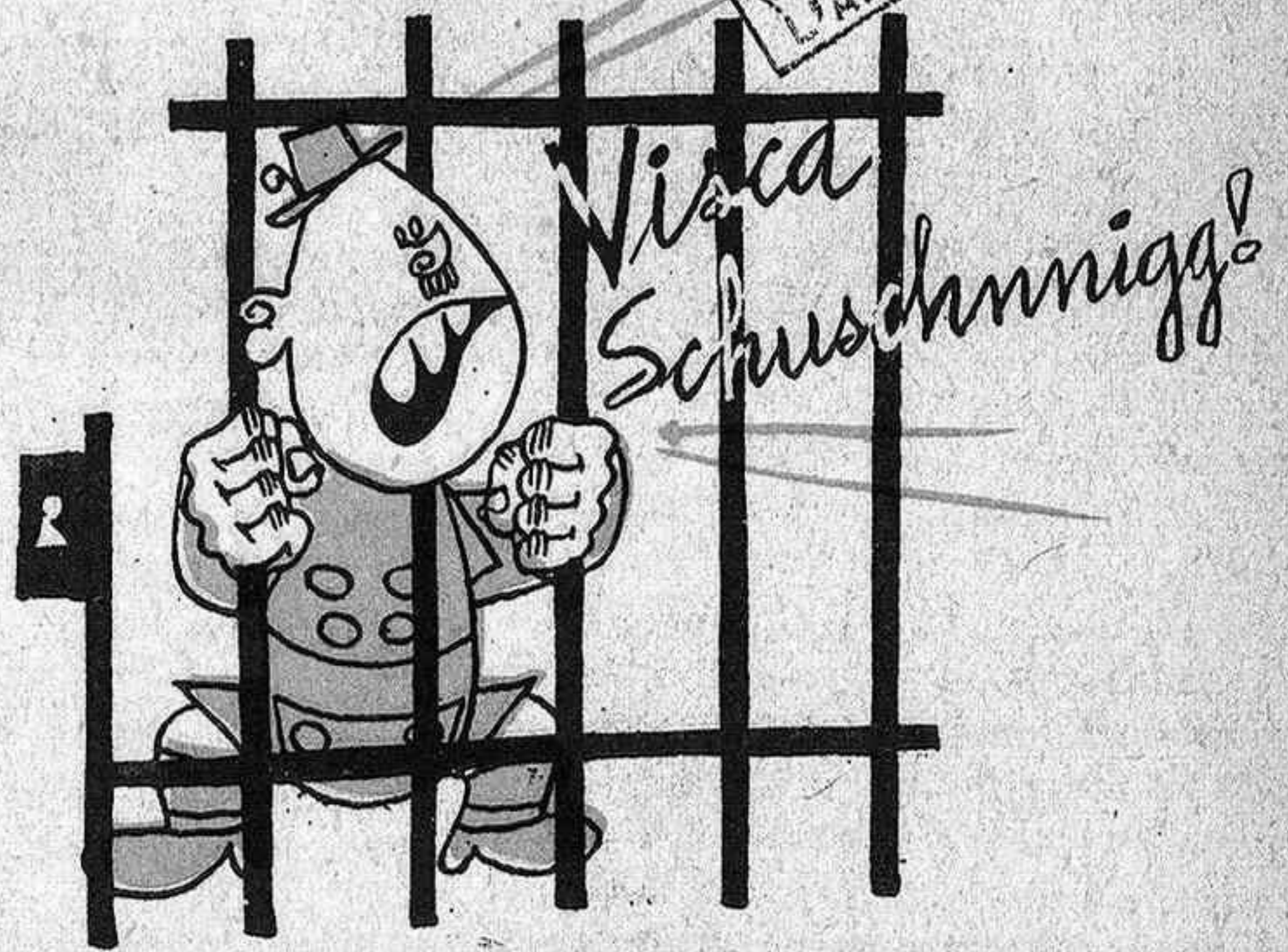
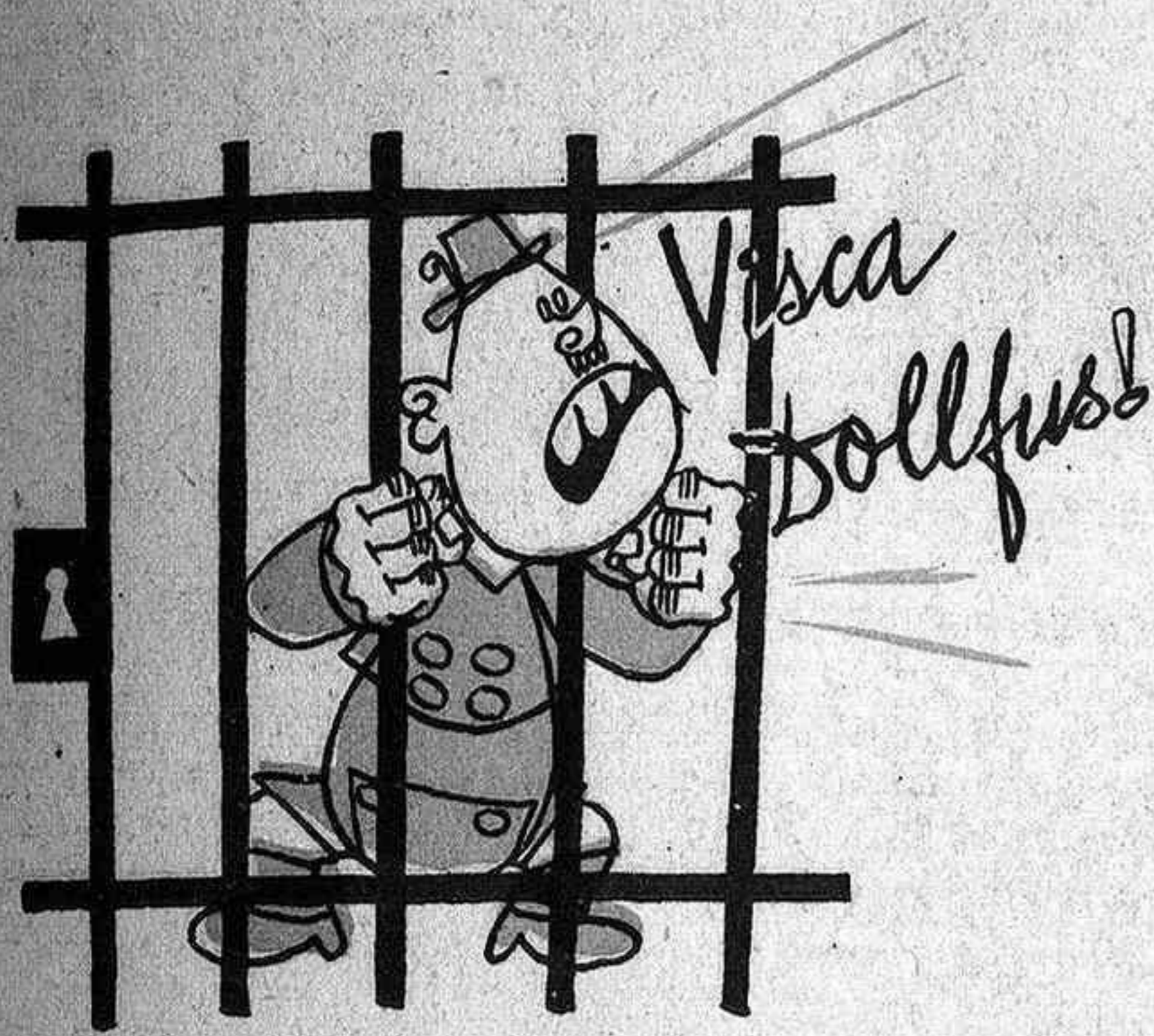
L'autor acaba el manifest amb un entrefilet que diu:

"No et conformis amb lo que sabs, augmenta la teva cultura."

Ah, si l'autor prediqués amb l'exemple!

PERTANY A LA BIBLIOTECA
D'ATENEU BARCELONÉS

BOB BRELL

Tan bona sòcia que era Austria, ara Hitler demana que sigui donada de baixa a Ginebra

Ara resulta que és Alemanya la que ha estat atropellada pels austríacs, capitanejada per l'austríac Hitler

ACLARACIO

Tot el món, tot sense excepció de cap mena, comptant-hi fins i tot els anglesos, ha estat víctima d'una errada garrafal d'interpretació en apreciar el que ha passat a Europa Central.

Tothom creu haver vist, sense saber ben bé el que ha vist, que Alemanya ha atropellat bàrbarament Austria, xuclant-li la independència, com si fos un ou, quan en realitat el que de debò ha succeït és precisament al revés. El que passa és que no ho sembla. Tots els beneïts que es creuen assabentats del que esdevé al món creuen que Hitler, el «führer» alemany del Tercer Reich, s'ha anexionat Austria valent-se de la influència que el seu partit havia desvetllat entre uns grups d'austríacs traïdors, seduïts per les bel·leses del camp... de concentració i de la substitució de la mantega per la pomada de belladona. Ai las!

Però, res és més lluny de la realitat i la prova és senzilla, i la trobareu fàcilment recordant que Hitler, l'autor de tot aquest tràgic embolic, que Anglaterra s'ha empassat fent veure que prenia xocolata amb melindros, és austríac nat i que per molt que visqui i per molt que arribi a marinar a Alemanya, a Txecoslovàquia i a la mateixa Anglaterra, morirà tan austríac com va néixer.

AIXÍ, DONCS!

Es facilíssim deduir que si Hitler és austríac i els hitlerians han ensibornat Alemanya, Alemanya ha estat víctima d'Austria.

La cosa es comprèn millor retrotraient els fets i les oracions per passiva.

Tothom creu de bona fe i perquè es pensa que ho ha vist amb els seus ulls, que Hitler des de Berlín ha anat peixant Seiss Inquart a Viena perquè li treïés les castanyes del foc i un dia li servís el poble austríac amb safata.

Això són ganes d'enganyar-se refiant-se massa de les aparences.

En realitat el que ha passat és que Seiss Inquart i els austríacs, abassegadors i audaçs, confiats en la badjoqueria britànica, varen trametre fa anys a Berlín un pintor, que amb

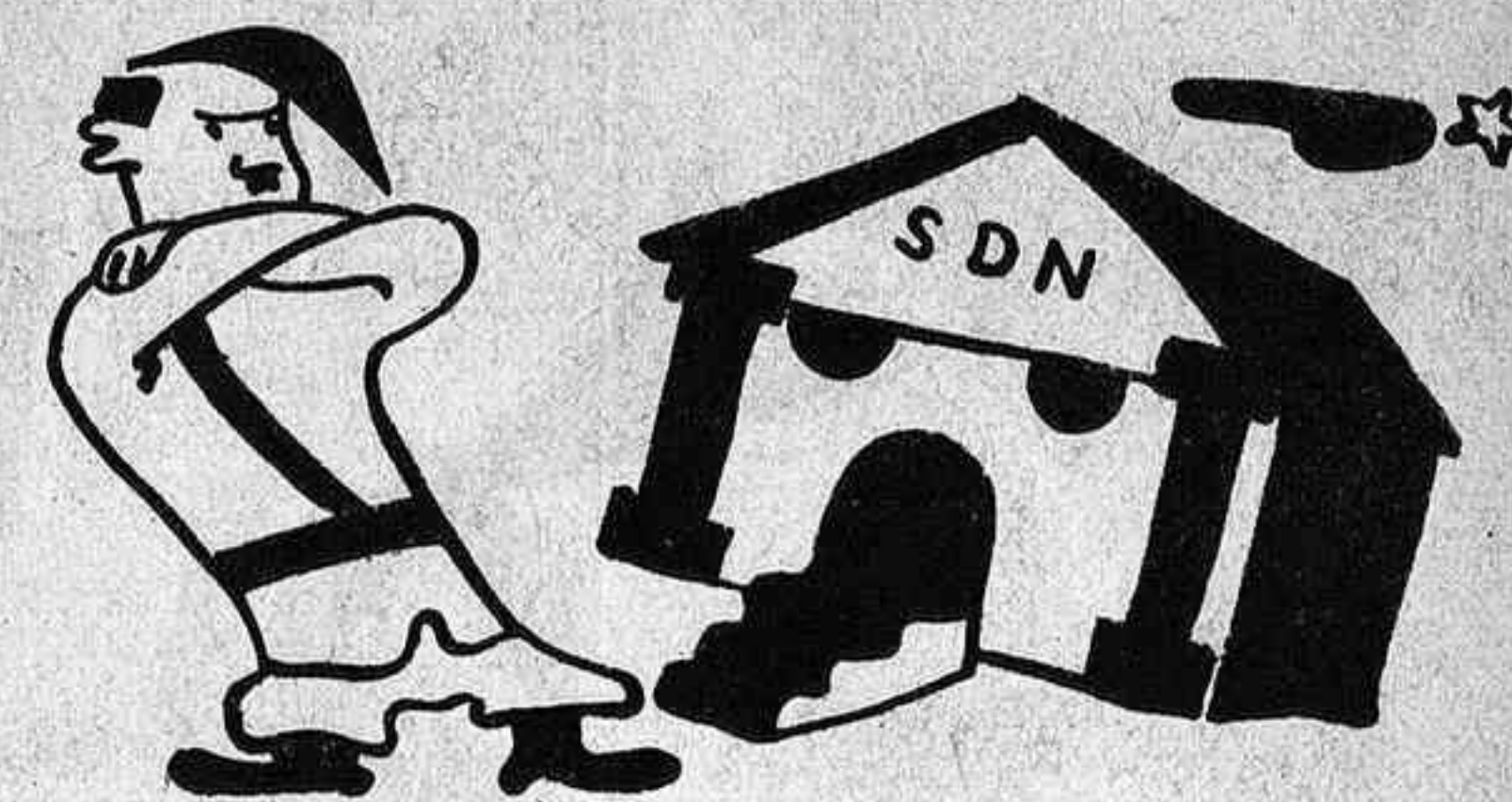
l'excusa de pintar alcoves a domicili, va anar soscarant el patriotisme dels bàrbars del Rin i acabà un dia servint als austríacs amb safata de ferro la independència alemanya, treient-la de la paperassa del Tractat de Versalles, on venia embolicada des de la carnisseria del 1914, on l'havien despatxada.

Més clar encara.

No és pas Austria que s'ha fos, si us plau per força amb Alemanya, sota el disseny megalòman d'un dictador alemany, no! Mirem les coses serenament i veurem que el que ha passat realment o imperialment és tot el contrari, o sigui que Alemanya

Austria ja no existeix! Una epidèmia de suïcidis fa perillar ensems l'existència dels austríacs

ya ha passat a integrar forçosament i arterosament enganyada, l'Imperi autàrquic austríac, sota la bota tirànica d'un fill... d'Austria.

I tot l'altre són arbres que no deixen veure el bosc a la selva negra.

Tot el que no és això són ganes de fer-nos veure que un ase vola i que, a més a més, és fill de Mussolini, com acostumen a ésser-ho tots els ases que volen!

PERO

La comèdia, però, va endavant i Hitler, que d'alemany només en té els pèls de la brotxa, acaba de por-

tar el seu cinisme a l'extrem pintoresc (per algun cosa havia estat pintor) de voler-lo legalitzar.

Ara li ha agafat la dèria napoleònica, que consistia a beneir els crims i consagrar legalment totes les illegalitats de la força bruta.

Val a dir que el món va començar-se a fer així i no pas en set dies, com diu amb mala fe la doctrina de la fe de Déu, amb la insana intenció d'ensarronar les criatures que encara van a estudi.

A tal fi, el fanàtic de la camisa bruna, acaba de trametre un comunicat a la Societat de les Nacions, demanant que sigui donada de bai-

xa Austria com a membre de l'organisme ginebrí de la Pau.

Això no té altra finalitat que mantenir l'equívoc i tirar de la rifeta, puix que en realitat s'hauria d'haver demanat la baixa d'Alemanya que és, segons hem demostrat, la que ha deixat d'existir, com a membre de l'organisme ginebrí.

Però, com que Alemanya ja no ho era de membre de tal organisme, que vetlla per la poca pau que resta al món, vet ací per què el fanàtic ha fet un truc més, després de tants com en porta fets, per acabar captant-se la simpatia de Mr. Chamberlain.

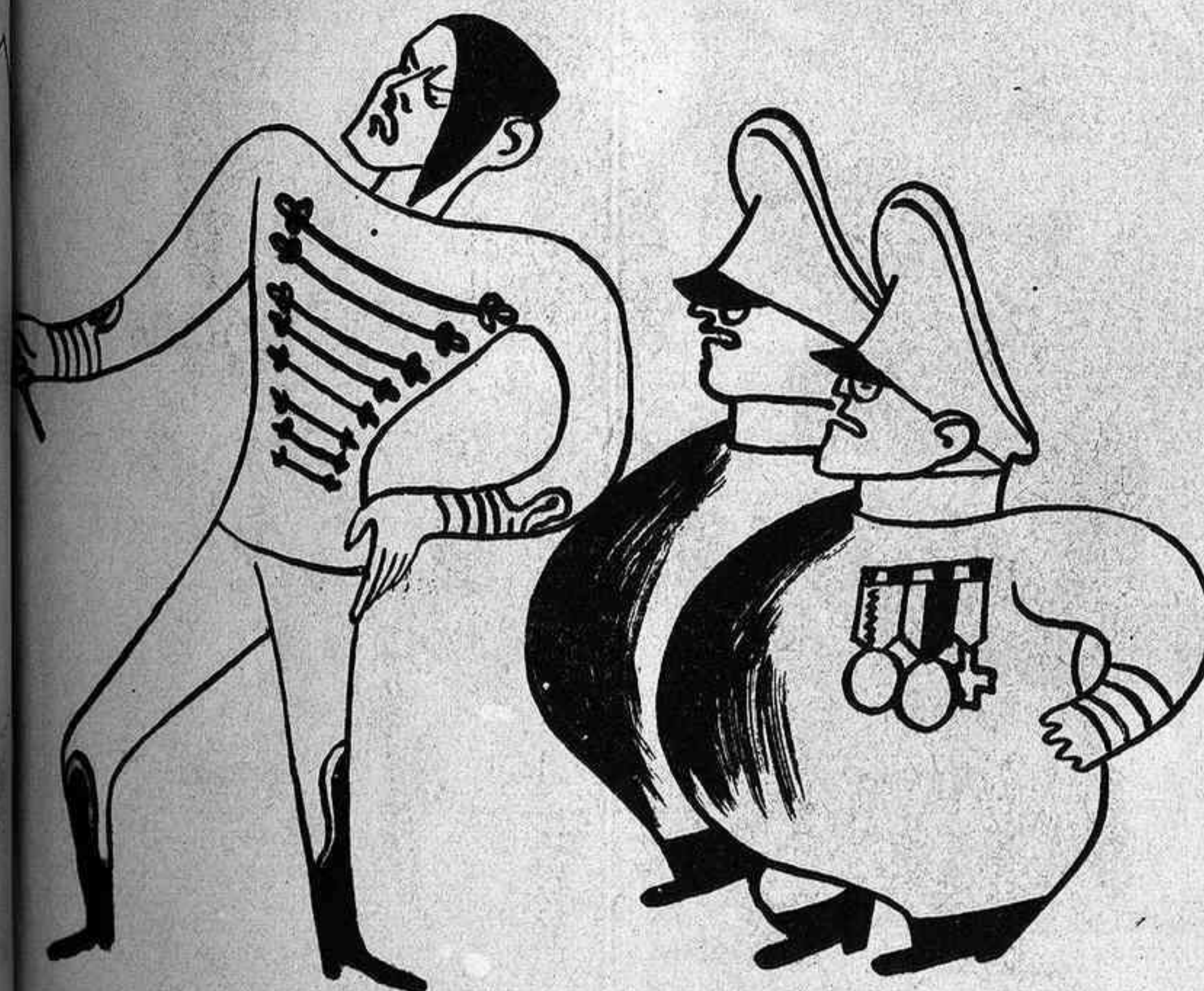
TAN BONA SOCIA COM ERA!

Tan bona sòcia, de la S. de N., com era Austria.

Figureu-vos que en aquell oasi de pau que conté l'únic bocnet de pau que queda al món, tothom reclama, crida, grinyola i fa guerres, i la pobre Austria, que acaba de demostrar més capacitat que la mateixa Anglaterra per arreglar les qüestions pacíficament i suïcidar-se en pau i gràcia de Déu, ara ha de deixar, precisament per ésser tan bona sòcia, d'ésser sòcia de la immortal Societat de les Nacions, que al pas que va, i si no s'esmena, per virtut del talent assimilatiu del canceller austríac Hitler, que acaba d'ajupir Alemanya i es disposa a engrapar Txecoslovàquia, Hongria, Romania i Oceania, acabarà simplificant els seus maldecaps i dient-se simple i planament Societat de la Nació.

Entesos?

Si Déu no hi posa remei, ja ho anirem veient!
PERE GALLARI

“Alemanya ha donat de baixa Austria de la S. de N.”
(Dels diaris)

—Tu, corre i dona'l de baixa de la contribució.

★
★
★
★
T R E N T A C È N T I M S